

Genese

Jes Leysen

De lente begon toen er voor het eerst aan deze inleiding werd geschreven. Een beetje vreemd nu de bladeren alweer van de bomen vallen...

Zondag 19 maart 2000. Daar zijn de lente-grote-schoonmaakkriebels. Vorige jaren nooit last van gehad. Rapporten, verslagen, oude kerstkaarten, lesvoorbereidingen: alles kreeg jaren de kans om te woekeren in plastic mapjes, classeurs en classeurtjes, opbergboxen, ringmappen en kartonnen dozen. In mijn bureautje is er geen doorkomen aan. Ik wurm mij dagelijks tussen chaos en computer. Niet zo op 19 maart. Een energie te vergelijken met het openbarsten van een knolgewas maakt zich op deze lentezondag van mij meester. Vlijtig gooi ik vergeelde, stoffig riekende verslagen, brieven en rapporten weg. Mijn 'werkend' leven van de voorbije vijf jaar glijdt me door de handen. Hopen paperassen verdwijnen in dozen voor de recyclage; maar het containerpark is gesloten op zondag.

Maandag 20 maart 2000. VON NT2-vergadering – de zoveelste – in een *micro-teaching* lokaaltje op de UIA-campus. De lesideeën voor dit themanummer van VONK rond taakgericht werken zijn geselecteerd; al zal de gastredactie er op een heuse VON NT2-retraite op 5-6 mei ten huize De Schryver in Kessel-Lo nog links en rechts aan sleutelen. Ook de auteurs die instaan voor de omkaderende artikels, zijn in actie gekomen. De doodlijn, 30 juni 2000, komt razendsnel dichterbij. Of ik de voorgeschiedenis van dit VONK-themanummer even op één pagina kan samenvatten?

Dinsdag 21 maart 2000. Delvend in een stapel kartonnen dozen bestemd voor recyclage, zuchtend en vloekend ben ik op zoek naar de oude verslagen van de VON NT2-werkgroep. Zo is het maar net. Je gooit iets weg dat jaren heeft liggen gisten in een donker hol en je hebt het nodig. Natuurlijk in de laatste doos – waarom zou Murphy mij sparen? – stoot ik op een bundeltje verslagen van de werkgroep anno 96-97.

Het *Taalcahier Taakgericht taalonderwijs: een onmogelijke taak?* is pas verschenen, geredigeerd door de VON NT2-werkgroep en toch wel een bescheiden succes. Al ziet de kافت van het boek (vuilbruin) er niet erg inspirerend uit, over de inhoud kunnen we fier zijn. In een tiental hoofdstukken worden verschillende aspecten van taakgericht werken belicht. Het eerste hoofdstuk, door Kris Van den Branden & Piet van Avermaet van het Steunpunt NT2 (KU Leuven), zet de theoretische uitgangspunten van taakgericht werken op een rij.

Het ei is gelegd. En wat zal de NT2-club vervolgens gaan doen? Er wordt aan twee sporen gedacht. Grootse ideeën zijn nooit weg. Een subgroep organiseert op 4 maart 1998 een studiedag over taalvaardigheids-onderwijs voor docenten Nederlands in de normaalscholen. Dat ligt in het verlengde van het *Taalcahier* en we bereiken een publiek dat een sleutelpositie in ons onderwijs bezet.

De gastredactie op retraite (mei 2000)

V.L.N.R.: Jes Leysen, Erika Blondé, Jo van den Hauwe (voorzitter), An Lanssens en Christelle Hoorelbeke ONTBREKEN OP DE FOTO: Ann De Schryver (fotograaf) en Trees De Muynck (fotograafassistent)

De andere subgroep buigt zich over het samenstellen van een bronnenboek voor lesgevers Nederlands aan volwassen anderstaligen. In het *Taalcahier* ontbreken immers concrete lesvoorstellen die leerkrachten kunnen uitproberen of die illustreren wat we met een aantal principes van taakgericht werken bedoelen. Ik lees in het verslag door Ann De Schryver van de startvergadering op 3 oktober 1997 een definitie: "Met het bronnenboek willen we een aantal taken en activiteiten verzamelen die een voorbeeldfunctie vervullen voor lesgevers Nederlands aan volwassen anderstaligen. Het bronnenboek wordt dus geen uitgewerkte **methode** en zal geen **leerlijn** bieden."

We gingen voor een bronnenboek en maakten dit themanummer. Vrijwillige inzet heeft zo zijn limieten. Er is tussen de startvergadering in 1997 en dit themanummer in uw hand veel gebeurd. VON NT2-ers zijn gekomen en gegaan. Allemaal bedankt (in het bijzonder onze eerste voorzitter: Kris Van

den Branden) voor de inzet, naast drukke of nog drukkere jobs. Er zijn megalomane en bescheiden ideeën voor boeken en boekjes boven en onder de tafel beland. Er is gezweet, gelachen en er zijn minstens drie kinderen geboren. Zeer veel leerkrachten uit het werkveld NT2 voor hoog- en laaggeschoolde volwassenen bezorgden ons sprankelende lesideeën. Allemaal bedankt!

In dit themanummer hebben we getracht bovenstaande definitie van het bronnenboek geen geweld aan te doen. We selecteerden een aantal lesvoorstellen waarbij taakgericht werken als selectie criterium is gebruikt. Het gaat om (stukken uit) lesvoorbereidingen van verschillende leerkrachten met praktijkervaring bij hooggeschoolde volwassenen. Die cursisten hebben minimaal 10 jaar scholing en zijn +16 (doorgaans +18) jaar oud. De intensiteit van de cursussen ligt gemiddeld genomen op 6 uur per week, maar er komen steeds meer intensievere cursussen: 9 of 12 uur voor beginners. In de rubriek SPIEKERSKORNER

presenteren we u de voorstellen in de vorm van lesfiches, al dan niet vergezeld van bijlagen.

Toch is het verkeerd te denken dat de inhoud van dit themanummer uitsluitend voor docenten NT2 aan hogeschoolde volwassenen interessant zou zijn of voor docenten NT2 tout court. Voor lesgevers NT2 aan laaggeschoolden is er misschien bij de lesvoorstellen wel wat creatief aanpassingswerk nodig, maar het verknippen van een interviewtje om informatieklaven te creëren (zie *Met de fiets naar China*) moet toch haalbaar zijn, vermoeden wij. En ook leerkrachten Nederlands uit het secundair onderwijs (zowel aso als tso en bso) kunnen er lesideeën uit putten, is ons door leden van de VONK-redactie met de hand op het hart verzekerd. Daarnaast bieden de artikels met recente tendensen in het taalonderwijs

eveneens inzichten die niet alleen zinvol zijn voor de NT2-sector.

Desalniettemin willen we de oorspronkelijke doelgroep van dit themanummer niet uit het oog verliezen: lesgevers NT2 aan volwassen anderstaligen. Daarom krijgen alle reguliere aanbodverstrekkers in Vlaanderen dit themanummer gratis toegestuurd, in de hoop dat ze er ideeën uit oppikken. Dit werd mogelijk gemaakt met financiële steun van het *Departement Didactiek & Kritiek* van de Universiteit Antwerpen (UIA) en de *Dienst Onderwijs, Jeugd en Vorming* van de Provincie Antwerpen, waarvoor onze oprechte dank.

Rest mij alleen nog de oude VON NT2-verslagen terug in een kartonnen doos te steken en naar het containerpark te brengen. Of zet ik ze, samen met deze nagelnieuwe VONK, toch nog even op mijn bureaurek?

Jes Leysen
namens de VON NT2-ploeg

Noot

- 1 VON-werkgroep NT2 (red.): *Taakgericht taalonderwijs: een onmogelijke taak?* Deurne, Plantyn, 1996.